De Bibliotheek op school primair onderwijs

Inleiding

De Bibliotheek op school stimuleert kinderen en jongeren om meer te lezen. Bij deze aanpak ondersteunt de Bibliotheek scholen om hun doelen uit het taal/leesbeleid te bereiken, met deskundige leesmediaconsulenten, met inspirerende (digitale) boeken, een goede (digitale) leesomgeving en dagelijks aandacht voor leesplezier. Daarnaast kan de Bibliotheek zorgen voor ondersteuning op het gebied van digitale geletterdheid, met name mediabewuste informatievaardigheden. Het is een gezamenlijke aanpak van de school en de Bibliotheek die bijdraagt aan de maatschappelijke opgave *Geletterde samenleving* uit de netwerkagenda.

De school en de Bibliotheek gaan een meerjarige samenwerking aan rondom lezen en digitale geletterdheid:

- die geborgd is in het beleid van school en Bibliotheek en is vastgelegd in een meerjarige samenwerkingsovereenkomst (bouwsteen Netwerk & Beleid);
- waarbij afspraken zijn gemaakt over het zoveel mogelijk evenredig inzetten van middelen door school en Bibliotheek (bouwsteen Exploitatie);
- waarbij een professionele leesmediaconsulent van de Bibliotheek een adviserende en ondersteunende rol vervult voor de leescoördinator en het team van de school (bouwsteen Expertise);
- waarbij jaarlijks doelen worden bepaald op basis van gemonitorde resultaten (bouwstenen Lees & mediaplan en Monitor);
- waarbij jaarlijks alle activiteiten worden vastgelegd in een jaarplan en ingezet wordt op de auteur als leesbevorderaar (bouwsteen Activiteiten);
- waarbij het inzetten van een actuele en gevarieerde collectie in de school en thuis zorgt voor een verrijking van het leesonderwijs (bouwsteen Leesomgeving & Collectie).

1A. Subsidieregeling MBV II Nieuwe locaties de Bibliotheek op school po 2025-2026

Deze subsidieregeling (voorheen impulsregeling) vanuit het Masterplan basisvaardigheden van het ministerie van OCW is bedoeld om nieuwe basisschoollocaties aan te sluiten bij de Bibliotheek op school. Er is dit schooljaar **€ 2,185 miljoen** beschikbaar voor maximaal **230 primair onderwijs locaties** die willen starten met deze aanpak. Bij deze 230 scholen wordt dezelfde procedure gevolgd als bij de aanvraag in de eerste tranche in schooljaar 2022-2023.

Aanvraagtermijn

De aanvraag van de subsidieregeling Nieuwe locaties voor de 230 basisschoollocaties dient uiterlijk 30 april 2026 door de POI via ProjectConnect bij Stichting Lezen te zijn ingediend. Vanaf 1 februari 2026 wordt de aanvraagmodule opengesteld. De uitkering van de bedragen zal zoveel mogelijk voor 31 juli 2026 geschieden.

(c) Stichting Lezen (2025), herzien april 2026

Aanvraagprocedure

De bibliotheken in het werkgebied van een POI dienen online via het daartoe ontwikkelde formulier in ProjectConnect een aanvraag in. Na controle en eventuele bijstelling wordt de aanvraag afgehandeld door de POI en Stichting Lezen. De lokale bibliotheken zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Bibliotheek op school in het kader van deze subsidieregeling. Zij leggen via de POI verantwoording af aan Stichting Lezen over de bereikte resultaten in relatie tot de subsidieregeling. De POI is verantwoordelijk voor de ondersteuning van bibliotheken bij de uitvoering van de subsidieregeling. Zij krijgt daarvoor een vergoeding waarover zij verantwoording aflegt aan Stichting Lezen. De vergoeding aan de POI is afhankelijk van het aantal toekenningen aan scholen in het werkgebied van de POI.

In het document *Instructie indienen aanvraag subsidieregeling Nieuwe locaties* vindt u een aparte instructie voor de aanvraagprocedure.

Looptijd regeling

De uitvoering van de regeling loop vanaf voorjaar 2026 tot 1 juli 2027. Uitgangspunt is zoveel mogelijk starten voor de zomervakantie 2026, maar in ieder geval voor het einde van 2026.

Beschikbaar bedrag

Voor elke aangevraagde en goedgekeurde basisschool is een bedrag van **€ 9.000** beschikbaar, net als bij eerdere regelingen voor bibliotheken vanuit het Masterplan basisvaardigheden.

De Bibliotheek bespreekt met de school hoe het geld wordt ingezet. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de middelen ten goede komen aan de bouwstenen Expertise, Leesomgeving & Collectie en Activiteiten. In verband met afspraken van verschillende partijen met OCW inzake de vergoeding door het ministerie van het leenrecht, streven we ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen binnen de Bibliotheek op school lid worden van de Bibliotheek en daarnaast boeken kunnen lenen uit de schoolbibliotheek en die mee naar huis kunnen nemen. Om dit mogelijk te maken kan uit het bedrag ook een uitleensysteem gefinancierd worden (indien er nog geen systeem gebruikt wordt). Ook de beschikbaarheid van uitleengegevens is van belang voor de vergoeding van het leenrecht door het ministerie. Zie voor de exacte verdeling de tabel bij punt 1 van Voorwaarden bij besteding subsidieregeling door de Bibliotheek.

Daarnaast is een bedrag van € 500 beschikbaar voor de POI, te besteden aan ondersteuning en coördinatie. Ook is een administratieve vergoeding voor POI's beschikbaar. Zie *Toelichting voor POI's* voor een nadere invulling hiervan.

Verantwoording

Hoewel de looptijd van de regeling tot 1 juli 2027 is dient de verantwoording uiterlijk 1 april 2027 ingediend te worden door de POI bij Stichting Lezen. Dit als gevolg van de beëindiging van de subsidieregeling Masterplan Basisvaardigheden II. In de toekenning van elke subsidieregeling wordt de precieze verantwoordingstermijn vermeld. De Bibliotheek dient de verantwoording twee weken eerder bij de POI in te leveren. Hiervoor is een online formulier beschikbaar, met gesloten vragen over de bouwstenen Expertise, Leesomgeving & Collectie, Activiteiten en Monitor, en over de

(c) Stichting Lezen (2025), herzien april 2026

bedrijfsvoering. Voor de bouwsteen Netwerk & Beleid maakt het uploaden van een meerjarige samenwerkingsovereenkomst tussen school en Bibliotheek onderdeel uit van de verantwoording. Daarnaast zijn deelname aan de Monitor, een auteursactiviteit en het plannen van de introductie-training leesbevordering m.b.v. het spel Leesroute voor 1 april 2027 verplichte onderdelen van de verantwoording.

Voorwaarden bij selecteren nieuwe scholen

Een nieuwe basisschoollocatie kan in aanmerking komen voor de subsidieregeling wanneer zij:

a. een vestigingsnummer heeft (dit is het Brinnummer, aangevuld met twee nullen voor een hoofdvestiging en twee afwijkende getallen voor nevenvestigingen) en structureel fungeert als een volwaardige schoollocatie[1], en
b. via de Bibliotheek geen subsidie ontvangen heeft vanuit de subsidieregeling Masterplan basisvaardigheden voor de Bibliotheek op school, en
c. geen structurele inzet van een leesmediaconsulent kent.

Bibliotheken wordt geadviseerd de samenwerking te starten met een school die:

- een duidelijke visie en ambitie heeft of aantoonbaar wil ontwikkelen ten aanzien van de rol van leesbevordering voor het leesonderwijs, en
- op basis van die visie en ambitie wil inzetten op een structurele, meerjarige samenwerking met de Bibliotheek in het kader van het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school, en bereid is hier ook financieel in te investeren.

Voorwaarden bij besteding subsidieregeling door de Bibliotheek

1. Voor elke nieuwe locatie is een totaalbedrag van € 9.000 beschikbaar, dat aan de volgende bouwstenen dient te worden besteed.

Bouwsteen	Omschrijving	Bedrag
Expertise	• Bijdrage uren van leesmediaconsulent en/of onderwijsspecialist • Introductietraining leesbevordering (m.b.v. het spel *Leesroute*) en mediabewuste informatievaardigheden[2] voor het schoolteam	**€ 3.500**
Leesomgeving & Collectie	• Aanschaf van collectie en andere materialen; denk bij de aanschaf van titels aan het belang van een inclusieve collectie, met vensters en spiegels voor elk kind • Eventuele kosten voor de registratie van uitleningen	**€ 5.000**
Activiteiten	• Auteursactiviteit (auteur als leesbevorderaar)[3]	**€ 500**
TOTAAL		**€ 9.000**

2. De uitgekeerde bedragen bij punt 1 zijn inclusief eventueel verschuldigde btw.

1 Op basis van deze voorwaarde heeft de locatie behoefte aan eigen collectie en structurele inzet van een leesmediaconsulent. Neem bij twijfel over deze en volgende voorwaarden contact op met de POI.
2 Deze introductietraining is landelijk ontwikkeld; voor de uitvoering is een train-de-trainer ontwikkeld.
3 Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het aanbod van De Schoolschrijver of van de Schrijverscentrale. **www.lezen.nl**

(c) Stichting Lezen (2025), herzien april 2026

3. De verantwoording door de Bibliotheek zal bestaan uit:
   - een door de Bibliotheek per school ingevuld online verantwoordingsformulier;
   - een ondertekende samenwerkings- of dienstverleningsovereenkomst tussen Bibliotheek en school, bij voorkeur voor ten minste drie jaar;
   - deelname van de school aan Monitor de Bibliotheek op school po, uiterlijk in 2026.

1B. Subsidieregeling MBV II 2025-2026 de Bibliotheek op school Plus

Binnen het Masterplan basisvaardigheden van OCW is geld gereserveerd om binnen de infrastructuur van de Bibliotheek op school scholen te helpen bij het realiseren van effectief onderwijs in leesbegrip. Stichting Lezen heeft hiervoor in samenwerking met TaalLab NL, Hogeschool Windesheim en IJsselgroep een aanpak ontwikkeld: de Bibliotheek op school Plus. Hierin krijgt de Bibliotheek een belangrijke ondersteunende rol.

Meer informatie voor bibliotheken is beschikbaar via **pro.debibliotheekopschool.nl/dbosplus**.

2. Subsidieregeling MBV II Doorontwikkelingslocaties de Bibliotheek op school po 2025-2026

Deze subsidieregeling vanuit het Masterplan basisvaardigheden van het ministerie van OCW is bedoeld om de bestaande samenwerking met basisschoollocaties door te ontwikkelen in het kader van de Bibliotheek op school. Hiervoor is **€ 10.087.500** in schooljaar 2025-2026 beschikbaar voor ongeveer **1.910 basischoollocaties**. Deze locaties worden geselecteerd op basis van de gemiddelde achterstandsscore (bepaald door CBS[4]) per leerling op de betreffende school.

Toekenning en verantwoording

Locaties die in aanmerking komen voor de subsidieregeling Doorontwikkelinglocaties worden geselecteerd op basis van de gegevens uit de Bibliotheekmonitor schooljaar 2024-2025 en de *Tabel achterstandsscores per school 2025* van het CBS. **www.cbs.nl**
Eind 2025 volgt een nadere instructie ten aanzien van de procedure, die uiterlijk 31 juli 2026 zal worden afgerond. De toekenning van de 1e ronde vindt uiterlijk 28 februari 2026 plaats. De voorwaarden waaronder de Bibliotheek deze regeling zal verantwoorden zijn gelijk aan de voorwaarden van de *Impulsregeling Masterplan basisvaardigheden 2023-2024*. De verantwoording vindt plaats middels een steekproef.

Looptijd regeling

De uitkering van de doorontwikkelingsbijdrage zal uiterlijk op eind februari 2026 (1e ronde) plaatsvinden. Deze subsidieregeling stopt aan het einde van 2026. De uitgekeerde doorontwikkelingsbijdrage kan in het lopende schooljaar en schooljaar 2026-2027 besteed worden. Verantwoording middels steekproef vindt plaats in december 2026.

4 Gestandaardiseerde achterstandsscores herijking 2021. **www.cbs.nl**

Beschikbaar bedrag

Deze subsidieregeling Doorontwikkelingslocaties is alleen beschikbaar voor primair onderwijs locaties die een gemiddelde achterstandsscore per leerling hebben die hoger is dan 0. Voor een school met een gemiddelde achterstandsscore per leerling van 1 en hoger (categorie A) is in 2025 een bedrag van **€ 6.500** beschikbaar. Ligt dat gemiddelde tussen 0 en 1 (categorie B), dan is in 2025 een bedrag van **€ 4.500** beschikbaar. Naast deze categorieën zijn er nog drie schoolsoorten die in aanmerking komen voor een subsidie behorende bij categorie A: alle basisscholen met speciaal of speciaal basisonderwijs die nu een overeenkomst hebben met de lokale Bibliotheek, taalscholen (nieuwkomersonderwijs) en de deelnemende basisscholen op de BES-eilanden. De genoemde bedragen zijn de minimumbedragen. De exacte bedragen zijn afhankelijk van het definitieve aantal doorontwikkelingslocaties.

De Bibliotheek bespreekt met de school hoe het geld wordt ingezet. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de middelen voornamelijk ten goede komen aan de bouwstenen Expertise, Leesomgeving & Collectie en Activiteiten.

In verband met afspraken van verschillende partijen met OCW inzake de vergoeding door het ministerie van het leenrecht, streven we ernaar dat zoveel mogelijk leerlingen binnen de Bibliotheek op school lid worden van de Bibliotheek en daarnaast boeken kunnen lenen uit de schoolbibliotheek en mee naar huis kunnen nemen. Om dit mogelijk te maken kan uit het bedrag ook een uitleensysteem gefinancierd worden (indien er nog geen systeem gebruikt wordt). Ook de beschikbaarheid van uitleengegevens is van belang voor de vergoeding van het leenrecht door het ministerie. Zie voor de exacte verdeling de tabel bij punt 1 van Voorwaarden bij besteding subsidieregeling cat. A en cat. B door de Bibliotheek.

Voorwaarden bij selecteren basisscholen

Een schoollocatie kan via de Bibliotheek in aanmerking komen voor de doorontwikkelingsbijdrage wanneer zij:

a. een vestigingsnummer heeft (dit is het Brinnummer, aangevuld met twee nullen voor een hoofdvestiging en twee afwijkende getallen voor nevenvestigingen) en structureel fungeert als een volwaardige schoollocatie[5], en
b. een voor het schooljaar 2025-2026 geldende samenwerkings- of dienstverleningsovereenkomst heeft met de Bibliotheek in het kader van de Bibliotheek op school, en
c. een gemiddelde achterstandsscore per leerling heeft die hoger is dan 0, op basis van de tabel Achterstandsscores per school 2025 van het CBS. **www.cbs.nl**

Voorwaarden bij besteding subsidieregeling cat. A en cat. B door de Bibliotheek

1. Voor elke school in categorie A is een totaalbedrag van € 6.500 beschikbaar, voor elke school in categorie B is een totaalbedrag van € 4.500 beschikbaar. Deze bedragen kunnen als volgt besteed worden:

5 Op basis van deze voorwaarde heeft de locatie behoefte aan eigen collectie en structurele inzet van een leesmediaconsulent. Neem bij twijfel over deze en volgende voorwaarden contact op met de POI.

Bouwsteen	Omschrijving	Bedrag categorie A	Bedrag categorie B
Expertise	• Extra uren voor de lees-media-consulent per deelnemende school, in ieder geval te besteden aan leesbevordering gericht op leerkrachten	**Minimaal 36 uur extra of € 2.400**	**Minimaal 26 uur extra of € 1.700**
Digitale diensten	• Eventuele kosten voor de registratie van uitleningen	**Richtbedrag € 700**	**Richtbedrag € 700**
Eigen inzicht	• Zie onderstaande suggesties, te besteden per locatie of locatie-overstijgend, zolang ook de betreffende locatie ervan profiteert	**€ 3.400**	**€ 2.100**
TOTAAL		**€ 6.500**	**€ 4.500**

2. De uitgekeerde bedragen bij punt 1 zijn inclusief eventueel verschuldigde btw.

Hieronder volgen suggesties voor de besteding van de subsidieregeling Doorontwikkelingslocaties, onderdeel Eigen inzicht:

- extra uren lees-mediaconsulent t.b.v. de school;
- betaling schoolabonnement voor een jaar op Bereslim of De Voorleeshoek (groep 1-3);
- Schoolschrijver-maand met live-bezoek van de auteur;
- centraal auteursbezoek voor meerdere scholen in een bibliotheekvestiging;
- aanschaf extra collectie voor de school; denk bij de aanschaf van titels aan het belang van een inclusieve collectie, met vensters en spiegels voor elk kind;
- aanschaf overkoepelende collectie, zoals themacollecties bij terugkerende thema's (effectief leesonderwijs), meertalige collecties of boeken voor klassikaal lezen;
- investeren in netwerkbijeenkomsten voor leescoördinatoren;
- volgen van train-de-trainer Open Boek door bibliotheekmedewerker;
- ontwikkeling workshop voor leerkrachten;
- (gebruikers)onderzoek dat ten goede komt aan de samenwerking met alle scholen;
- bekostiging materiaal landelijke campagnes,
- auteursactiviteit (auteur als leesbevorderaar)[6]

Achtergrondinformatie

In de toolkit Netwerk&Beleid/Implementatie de Bibliotheek op school primair onderwijs vindt u het ***Handboek de Bibliotheek op school po***. Hierin worden per bouwsteen de ingrediënten beschreven van een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van het programma.

Het Landelijk team BoekStart en de Bibliotheek op school ontwikkelt en onderhoudt voor de verschillende bouwstenen van de Bibliotheek op school instrumenten ter ondersteuning van de POI's en bibliotheken. Zie de Toolkit voor bibliotheken op **pro.debibliotheekopschool.nl**.

6 Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het aanbod van De Schoolschrijver of van de Schrijverscentrale. **www.lezen.nl**

© (c) Stichting Lezen (2025), herzien april 2026 Stichting Lezen behoudt zich het recht voor om de subsidieregeling MBV II 2025-2026 op details aan te passen naar aanleiding van ervaringen bij het aanvragen, toekennen, uitvoeren of verantwoorden.

© Stichting Lezen (2021) Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek *op school* po (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).